

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindrifsamers Landsforbund
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Finansdepartementet
Postboks 8008, dep

0030 Oslo

Tromsø, 20. august 2007

FINANSDEPARTEMENTET	
	20. AUG. 2007
Saksnr.	07/115-67
Arkivnr.	/

Ad. utkast til Norges strategi for bærekraftig utvikling.

Viser til departementets utsendelse av utkast til Norges nye strategi for bærekraftig utvikling til offentlig høring av 5. juni 2007, ref. 05/4721 Ø KnT.

Etter det NRL forstår skal strategiplanen gi en samlet framstilling av de viktigste målene for Norges arbeid med bærekraftig utvikling, og være retningsgivende for arbeidet for å fremme bærekraftig utvikling for Regjeringen, kommuner, organisasjoner og andre deler av samfunnet. NRL er fornøyd med at departementet har satt i gang arbeidet må å fremme en bærekraftig utvikling som ivaretar naturressursene og naturmangfoldet for kommende generasjoner. For at dette arbeidet skal bli vellykket, mener NRL at det er viktig å strategidokumenter må være basert på historiske fakta og relevante forskningsresultater.

NRL vil kommentere følgende punkter i strategidokumentet:

6.2 Klima, ozonlaget og langtransport av luftforurensinger.

Reineier merker at klima i nordområdene ikke er som før, og det kommer oftere ekstreme værforhold som gir næringen nye og vanskeligere utfordringer en de tidligere er vant med, særlig har snøforholdene endret seg og skap uforutsigbare beiteforhold som har medført at beite har låst seg. Beiter låses fordi det dannes islag over beitene på grunn av hyppige skiftninger i været - med vekselvis snø, smelting, regn, frost, og som gjør at reinen ikke greier å komme ned til beitevekstene.

Krattskogen er også blitt tettere, og skogrensen har krøpet oppover i høgfjellet. Forskere konkluderer med at det skyldes klimaendring. Forskere har konstatert at klimaet i Arktis endrer seg raskere enn i resten av verden. Den gjennomsnittlig årstemperatur i Arktis har økt om lag dobbelt så mye som på lavere breddegrader de siste tiårene, og de ser klare tegn på oppvarming i Arktis i form av smelting av isbreer og havis og en kortere snøsesong (Pål Prestrud i CICERO Senter for klimaforskning). NRL ser frem til at myndighetene tar klimaendringen på alvor og satser mer ressurser til forskning og kartlegging av konsekvenser dette vil ha for nordområdene. Reindrifsnæringen står foran store utfordringen, og næringen trenger derfor all informasjon og fremtidsseanser som kan fremskaffes for å være bedre rustet til å møte de nye utfordringene. NRL er imidlertid redd for at ytterligere økning av CO2 avgiften kommer til å ha så store konsekvenser for næringens lønnsomhet og at kostnadsnivået vil bli så høyt at dette truer reindrifsnæringen fremtid, og vil bidra til å forsterke de negative konsekvensene. NRL ber derfor Staten om at NRL tas med i fremtidige diskusjoner om ulike tiltak som foreslås gjennomført, slik at reindriften unngår utilsiktede negative konsekvenser som kan skade næringen.

6.3 Biologisk mangfold og kulturminner.

Rein er en av de pattedyret som tok i bruk områder etter hvert som isen smeltet. Reinsdyr finnes opprinnelig bare på den nordlige halvkule, og har vært og er en viktig del av det biologiske mangfoldet i nordområdene. Forskere spår at nærmere 80% av polarområdene vil være berørt av gruvedrift, leteboring etter olje- og gass, havner, veier og annen næringsaktivitet i år 2050, som igjen betyr at hvis industrialiseringen av en av verdens siste store villmarksområder fortsetter i samme fart som nå, vil vårt naturgrunnlag for reindrift være tapt. Forskere i FNs miljøprogram (UNEP) advarer mot at polområdenes rike og varierte dyreliv vil bli skadelidende. Fugler og større pattedyr som reinsdyr, isbjørn, ulv og brunbjørn er mest i faresonen. Det vil være et stort tap for naturmangfoldet hvis de opprinnelige dyre- og plantearter forsvinner. NRL mener derfor at arbeidet med bevaring av det biologiske mangfold i de polare områder er svært viktig, og arbeidet må ha høyest prioritet. NRL mener at staten må være svært restriktiv og at ha et velfungerende kontrollapparat for å hindre at uønske plante- og dyrearter som med tiden vil fortrenge de opprinnelige arktiske plante- og dyrearter ikke tilføres den arktiske faunaen. I Strategiplanen står det at Regjeringen vil sikre verdifulle jordbruksarealer og kulturlandskap og bidra til et miljøvennlig landbruk. NRL har ikke noe i mot intensjon som strategiplanen legger opp til, og NRL vil oppfordre Regjering til å oppfylle intensjon, og aktivt bidra til å endre dagens landbrukspolitikk som har lagt til rett at våre reinbeiteområder, som tidligere ble karakterisert som villmarkspregede områder, blir tatt i bruk som utmarksbeite av sauenæringen uten at det er gjort noen beregning på hvor stor beitepress området tåler. Dagens regelverk setter ikke begrensning på antall sau som blir før på beiteområdet, dette fører til at våre reinbeiter minsker på grunn av større beitepress/-slitasje. NRL oppfordrer at det i strategiplanen legges opp til at det bare er landbrukets tradisjonelle kulturlandskap som skal sikres i fremtiden ved at landbruket igjen benytter landskapet til beitebruk. For å unngå nedbeiting av utmarksområdene mener NRL at det bør bli sterkere kontroll over hvor mange beitedyr som tilføres til de ulike beiteområdene, og man bør i størst mulig grad unngå at ny utmarksbeiter ikke tas i bruk som kulturbeitelandskap for husdyr.

6.7 Samisk perspektiv i miljø- og ressursforvaltningen.

Reindrift er den viktigste bærer av den samiske kultur, og reindriften må derfor sikres gode vilkår for videre drift og utvikling for en bærekraftig næring basert tradisjonell reindrift. En av forutsetning for å få det til, er å arbeide for et bedre vern av reindriftnæringens beiteområder, og at reindriftsutøvere i større grad enn i dag blir konsultert i saker som angår reindriften. NRL ser at det i utkastet er tatt i formulering som ikke medfører riktighet, men som er blitt en populær frase som blir benyttet i ulike rapporter og av politikere i mange sammenhenger. I utkastet til strategiplan står det blant annet "Det er problem med overbeite." Sannheten er at overbeite bare forekommer på 2 til 5 prosent i det totale reinbeitelandet på 140 000 kvkm. Det er langt større arealer som ikke lenger blir benyttet i like stor grad som før, og er derfor, i likhet med landbrukets kulturlandskap, blitt overgrodd og mistet sin opprinnelige form. I og med at reinen har vært i området fra uminnelige tider og har vært med på å forme landskapet og er en viktig del av det biologiske mangfoldet, mener NRL at Regjeringen også må bidra til å sikre reindriften kulturlandskap (ofte kalt villmarkspregede områder) på like linje med landbrukets kulturlandskap.

Med hilsen

For Norske Reindriftsamers Landsforbund

Per M. Sara
fagsekretær